



Comprehensibility of Texts, Level of the Class, Achievement in Mathematics and Turkish Lessons

G. Füsün ALACAPINAR*

ABSTRACT.There are a number of people putting forward the viewpoint that there is a significant relationship between the comprehensibility of texts and the student's level of achievement in Turkish and Mathematics lessons. It is because of this fact that texts are to be appropriate to the level of the students. At this point, many learning-teaching principles have been proposed. Moreover, the text should be in line with the rules relating to inference, abstraction, level, schema, material organization, exercise and visual system in that both the comprehensibility and pedagogically of the text may be based on these rules to some extent. Apart from these, there is a mathematical model both designed and presented by Sönmez (2003) relevant to the comprehensibility of texts. The question of the research is the mathematical way suggested by Sönmez (2003) effective in determining the comprehensibility of the texts from the third year to the eight year at primary schools?

Key Words: Comprehensibility of texts, level of class, success.

* Dr., Kavaklıdere Elementary School, Classroom Teacher, fusunmireli@yahoo.com

SUMMARY

Problem situation: There are a number of people putting forward the viewpoint that there is a significant relationship between the comprehensibility of texts and the student's level of achievement in Turkish and Mathematics lessons. It is because of this fact that texts are to be appropriate to the level of the students. At this juncture, many learning-teaching principles have been proposed. Moreover, the text should be in line with the rules relating to inference abstraction, level, schema, material organization, exercise and visual system in that both the comprehensibility and pedagogicality of the text may be based on these rules to some extent. Apart from these, there is a mathematical model both designed and presented by Sönmez relevant to the comprehensibility of texts. In this research, the validity and reliability of this model was tested. That the model was consistent was found by the researcher.

The Aim of the Research and its Questions: Is the mathematical way suggested by Sönmez effective in determining the comprehensibility of the texts from the third year to the eighth year at primary school ?

1. There is not a significant relationship between students' Turkish lesson final exam grades and their average scores obtained from the text presented without codes.

2. There is not a significant relationship between students' Mathematics lesson final exam grades and their average scores obtained from the text presented without codes.

3. There is not a significant relationship between the level of the class and the comprehensibility of the text.

Method: In this research, the procedure followed is as follows: The text developed by Sönmez was utilized in its original form. All the words in this text were coded. After that, all the words first with codes %99, %90, %80; %70; %60; %50, %40, %30; %20, %10, %01 and finally without codes were given to the students in the same session in two hours time.

Findings: There was not found a significant relationship between the comprehensibility of the texts and mean success scores of the class, between the comprehensibility of the texts and mean success scores in Mathematics lesson and between the comprehensibility of the texts and mean success scores in Turkish lesson.

Suggestions: The mathematical model suggested by Sönmez may be utilized in the educational setting. Experimental researches may be done on a wider sampling.



Metinlerin Anlaşılrlığı ile Sınıf Düzeyi, Matematik ve Türkçe Derslerindeki Başarı

G. Fusun ALACAPINAR*

ÖZ. İlköğretim Okulu 3. sınıftan 8. sınıfa kadar metinlerin anlaşılabilir olmasını saptamada Sönmez tarafından önerilen matematiksel yol etkili midir?

1.Öğrencilerin Türkçe yıl sonu başarı notu ile şifresiz olarak sunulan metinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

2.Öğrencilerin matematik yıl sonu başarı notu ile şifresiz olarak sunulan metinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

3. Sınıf düzeyiyle metnin anlaşılrlığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Metinlerin anlaşılrlığı ile sınıf, matematik ve Türkçe dersindeki başarı ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Eğitim ortamında Sönmezin önerdiği matematiksel model kullanılabilir. Daha geniş bir örneklem üzerinde deneysel araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Sözcükler: Metinlerin anlaşılrlığı, sınıf düzeyi, başarı

GİRİŞ

Metinlerin anlaşılır olması eğitimin önemli ilkelerinden biridir. Bu konuda araştırmalar yapılmış ve pek çok ilke ileri sürülmüştür (Sönmez 2003; Anderson 1992; Berry 1996; Annis & Ferril 1985; Brdomage &

* Dr., Kavaklıdere İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmeni, fusunmireli@yahoo.com

Mayer 1981; Caeur 1997; Duchastel& Hungester 1984; Dumortuier 1995; Labesse 1999; Leitner 1990, Miles 1990; Laubach Literacy of Canada 2005; University of Minnesota 1998). Ayrıca metinlerin anlaşılabilirliğini belirlemede ilk çalışmalar ABD’de başlamış ve Fog İndeksi adıyla Robert Gunning tarafından 1952 yılında matematiksel bir formül geliştirilmiştir. Bu matematik formüle göre metinlerin anlaşılabilirliğini hesaplamada şöyle bir yol izlenmektedir:

1. Metindeki sözcüklerin sayımı. 2. Metindeki cümlelerin sayımı. 3. Üç ve daha fazla heceden oluşan sözcüklerin sayımı. 4. Sözcük sayısının cümle sayısına bölünmesi. 5. Çıkan sonuca, metindeki üç ve daha fazla olan sözcük sayısının eklenmesi. 6. Sonucun 0.4 ile çarpılması (Sönmez 2003, Budak 2005). Fog İndeksi’nin 7-8 olması metnin anlaşılabilirliğinin ideal; 12 ve daha yüksek olması ise metnin anlaşılmasının zor olduğunu gösterir (University of Minnesota 1998).

Sönmez tarafından yapılan araştırma, Gunning modelinin işlemediğini göstermektedir. En azından Türkçe için uygun değildir. Sönmez’in geliştirip önerdiği matematiksel formül ise şu basamaklardan oluşmaktadır:

1. Metindeki sözcük sayısının cümle sayısına bölünerek **sözcük oranının** bulunması. 2. Metindeki anlamı bilinmeyen sözcük, deyim, terim, kavram, mecaz, benzetme, formül, sembol sayısının toplam sözcük sayısına bölünerek **güçlük oranının** belirlenmesi. 3. Metindeki anlamı bilinmeyen sözcük, deyim, terim, kavram, mecaz, benzetme, formül, sembol sayısının metindeki cümle sayısına bölünerek anlam **oranının** belirlenmesi. 4. Anlam oranının sözcük oranına bölünüp güçlük oranıyla çarpılıp **anlaşılabilirlik oranının** bulunması. Daha kısa bir yolla **güçlük oranının karesi alınarak** anlaşılabilirlik oranı bulunabilir; çünkü bu da aynı sonucu verir (Sönmez 2003).

Bu iki çalışmanın dışında metnin anlaşılır olması; kişinin metnin örüntüsünde yer alan öğelere ve bunlara anlam kazandıran bağlamsal yapıya hâkimiyet düzeyine, konuyla ilgisine, okuma becerisindeki düzeyine bağlı olabilir (Budak 2005). Yapılan araştırmaların büyük bir çoğunluğu Gunning’in Fog İndeksi’nin geçerli ve güvenilir bir yol olmadığını destekler niteliktedir. Buna karşılık Budak’ın da belirttiği gibi Sönmez’in önerdiği matematiksel modelin en azından Türkçe için güvenilir sonuçlar verdiği söylenebilir (Budak 2005).

Budak’ın araştırmasında vurguladığı gibi metinlerin anlaşılabilirliğini saptamada pek çok yol olabilir. Bu iş matematiksel bir modele de indirgenemeyebilir (Budak 2005). Bu araştırmanın amacı, metinlerin anlaşılır olmasıyla, öğrencilerin Türkçe ve matematik başarı ortalamaları ve sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını saptamaktır.

Problem Cümlesi

Ankara’da İlköğretim Okulu 3. sınıftan 8. sınıfa kadar metinlerin anlaşılabilir olmasını saptamada Sönmez’in önerdiği matematiksel model etkili midir?

Denenceler

1.Öğrencilerin Türkçe yıl sonu başarı notu ile şifresiz olarak sunulan metinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

2.Öğrencilerin matematik yıl sonu başarı notu ile şifresiz olarak sunulan metinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

3. Sınıf düzeyiyle metnin anlaşılrlığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

YÖNTEM

Bu araştırmada şöyle bir işlem sırası izlendi: Sönmez tarafından geliştirilen metin aynen kullanıldı. Bu metindeki sözcüklerin tümü şifrelendi. Sonra sırasıyla %99, %90, %80; %70; %60; %50, %40, %30; %20, %10, %01 şifreli ve sonunda tümü şifresiz olarak aynı oturumda iki saatlik süre içinde verildi. Ankara’da İlköğretim Okulu 3-8 sınıflar içinden sistematik random yoluyla onar öğrenci saptandı.

BULGULAR

Bu başlık altında toplanan veriler önce tablolaştırıldı. Sonra uygun istatistik teknikler kullanılarak analiz edildi. Yorumlanıp bir sonuca varıldı.

Metnin Tümü Şifreli ve Sınıfların Toplam Ortalama Puanları

Metnin tümü şifreli halde verildiğinde sınıfların toplam ortalama puanları Tablo 1’de sunuldu.

Tablo 1. Metnin Tümü Şifreli

| Sınıflar | Öğrenci sayısı | Ortalama |
|----------|----------------|----------|
| 3.sınıf | 10 | 0 |
| 4.sınıf | 10 | 0 |
| 5.sınıf | 10 | 0 |
| 6.sınıf | 10 | 0 |
| 7.sınıf | 10 | 0 |
| 8.sınıf | 10 | 0 |

Tablo 1’de görüldüğü gibi tüm sınıfların metnin tümü şifreli olunca aldıkları puanların ortalaması sıfırdır. Hiçbir öğrenci metni anlayamamıştır. Hatta şaşırıp kalmışlar, kâğıtlarını ortalama 27 saniye içinde geri getirmişlerdir. Araştırmacının yüzüne garip garip bakmışlar “Bu nedir öğretmenim? Anlayamadım. Ne yapacaktık?” gibi ifadeler kullanmışlardır.

Budak ve Sönmez'in de yaptığı araştırmalarda metindeki tüm sözcükler anlamsız yani şifreli olunca, öğrenciler aynı tepkiyi göstermişlerdir (Sönmez 2003; Budak 2005). (3. Denenceyle ilgili)

Metnin Tümü Ana Dille Şifresiz ve Sınıfların Toplam Ortalama Puanları

Metnin tümü anadille ve şifresiz halde verildiğinde sınıfların toplam ortalama puanları Tablo 2'de sunuldu.

Tablo 2 . Metnin Tümü Anadille Şifresiz verildiğinde Toplam Ortalama Puan

| Sınıflar | Öğrenci Sayısı | Genel Ortalama | S |
|----------|----------------|----------------|-----|
| 3.sınıf | 10 | 8.7 | .94 |
| 4.sınıf | 10 | 8.4 | .51 |
| 5.sınıf | 10 | 8.5 | .70 |
| 6.sınıf | 10 | 8.6 | .51 |
| 7.sınıf | 10 | 8.5 | .84 |
| 8.sınıf | 10 | 8.3 | .67 |

Tabloda görüldüğü gibi 3.sınıfların toplam ortalama puanı 8.7; dördüncü sınıfların 8.4; beşinci ve yedinci sınıfların 8.5; altıncı sınıfların 8.6; sekizinci sınıfların ise 8.3'tür. Sınıfların toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı çok yönlü varyans analiziyle yapılmış ve .05 manidarlık ve çeşitli serbestlik derecesiyle F değeri anlamlı **bulunmamıştır**. Bu verilere dayanarak sınıf düzeyiyle metnin anlaşılabilirlik oranı arasında anlamlı bir farkın olmadığı söylenebilir. Yani sınıf düzeyi değişince, metnin anlaşılabilirlik düzeyi değişmemektedir. Diğer bir değişle sınıf düzeyiyle metnin anlaşılabilirlik düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı söylenebilir. Budak ve Sönmez'in araştırmalarında metnin tümü anlaşılır olunca, öğrenciler soruları yanıtlayabilmişler ve bu sonuç sınıf düzeyi değişince anlamlı derecede değişmemiştir (Sönmez 2003; Budak 2005).

Metnin Şifrelenme Oranlarıyla Anlama Düzeyleri

Metnin şifrelenme oranına göre sınıfların aldıkları puan ortalamalarıyla ilgili veriler Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Sınıfların Metnin Şifreleme Oranına Göre Aldıkları Notların Ortalamaları (10 tam not üzerinden)

| Sınıflar | %99 | %90 | %80 | %70 | %60 | %50 | %40 | %30 | %20 | %10 | %01 |
|----------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| | Şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli | şifreli |
| 3. sınıf | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0.8 | 1.0 | 0.7 | 2.7 | 6.4 | 7.2 |
| 4.sınıf | 0 | 0 | 0 | 0.25 | 0.7 | 1.1 | 1.2 | 1.8 | 3.3 | 5.9 | 7.3 |
| 5.sınıf | 0 | 0 | 0 | 0.5 | 0.8 | 1.2 | 1.5 | 1.7 | 3.1 | 5.7 | 7.1 |
| 6.sınıf | 0 | 0.04 | 0.04 | 0.4 | 0.8 | 1.2 | 1.4 | 2.3 | 5.9 | 6.2 | 7.2 |
| 7.sınıf | 0 | 0 | 0 | 0 | 0.6 | 1.0 | 1.0 | 1.5 | 3.0 | 7.0 | 7.6 |
| 8.sınıf | 0 | 0 | 0 | 0 | 0.6 | 0.8 | 0.9 | 1.1 | 2.9 | 6.8 | 7.5 |

Tablo 3'te görüldüğü gibi metnin şifreleme düzeyi %20'den sonra, onu anlama düzeyi tüm sınıflarda yükselmektedir. Yapılan çok yönlü varyans analizi sonuçlarına göre sınıfların puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark **bulunmamıştır**. Bu verilere dayanarak bilinen sözcük sayısı artıkça, metni anlama düzeyi tüm sınıf düzeylerinde yükselmektedir. Dikkat edilirse, metnin şifreleme düzeyi %20'den daha düşük olunca, onun tüm sınıflarda anlaşılır olma düzeyinin yükseldiği söylenebilir. Metindeki şifreleme düzeyi yükselince, özellikle %60'dan %99'a doğru gidildikçe, tüm sınıflardaki öğrencilerin metni anlama puan ortalamaları sıfıra düşmektedir. Bu verilere dayanarak metnin anlaşılrlığının tüm sınıflarda metnin şifreleme düzeyine göre (%99'a doğru gidildikçe) düştüğü ve (%01'e doğru gidildikçe) yükseldiği söylenebilir. Yani metnin anlaşılrlığının sınıf düzeyiyle değil, anlaşılrlık düzeyiyle ilgili olduğu savunulabilir. Bu veriler Budak ve Sönmez'in de belirttiği gibi metinde bilinen sözcük sayısı artıkça anlama düzeyi yükselmekte, azaldıkça metni anlama düzeyi düşmektedir (Budak 2005; Sönmez 2003).

Sınıfların Türkçe Dersinden Aldıkları Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalamaları İle Yüzde Yüz Şifresiz Metinden Aldıkları Puanlar

Sınıfların Türkçe dersinden aldıkları ağırlıklı yıl sonu ortalamaları ve yüzde yüz şifresiz verilmiş metinden aldıkları ortalama puanlarla ilgili veriler Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. *Sınıfların Türkçe Dersinden Aldıkları Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalamaları (tam not 10 üzerinden) ve Şifresiz Anadille Verilmiş Metinden Aldıkları Ortalama Puanlar*

| Sınıflar | Türkçe x | %100 Şifresiz x |
|----------|-------------|--------------------|
| 3. sınıf | 9.3 | 8.7 |
| 4.sınıf | 9.4 | 8.4 |
| 5.sınıf | 9.3 | 8.5 |
| 6.sınıf | 7.4 | 8.6 |
| 7.sınıf | 7.0 | 8.5 |
| 8.sınıf | 7.7 | 8.3 |

Sınıfların Türkçe dersinden aldıkları ağırlıklı yıl sonu ortalamaları ve yüzde yüz şifresiz verilmiş metinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (r) ile hesaplanmıştır. Bulunan 0.15 değeri, 05 manidarlık ve beş serbestlik derecesiyle **anlamsız** bulunmuştur. Bu verilere dayanarak Türkçe dersinden aldıkları yıl sonu ağırlıklı puan ortalamalarıyla, metnin tümünün şifresiz olması arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı söylenebilir. Metnin anlaşılabilirliğinin Türkçe dersinden alınan notla ilişkili olmadığı savunulabilir. Ayrıca sınıf düzeyiyle de metin anlaşılabilirlik düzeyi arasında da anlamlı bir ilişki **bulunmamıştır**. Bu iki sonuç Budak'ın verilerini desteklemektedir. Budak da öğrencilerin Fransızca dönem sonu notlarıyla metnin tümünün şifresiz olarak verildiğinde aldıkları notların ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki bulmamıştır (Budak 2005).

Sınıfların Matematik Dersinden Aldıkları Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalamaları İle Yüzde Yüz Şifresiz Metinden Aldıkları Puanlar

Sınıfların matematik dersinden aldıkları ağırlıklı yıl sonu ortalamaları ve yüzde yüz şifresiz anadille verilmiş metinden aldıkları ortalama puanlarla ilgili veriler tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. *Sınıfların Matematik Dersinden Aldıkları Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalamaları (tam not 10 üzerinden) ve Şifresiz Anadille Verilmiş Metinden Aldıkları Ortalama Puanlar*

| Sınıflar | Matematik x | %100 Şifresiz x |
|----------|----------------|--------------------|
| 3. sınıf | 8.7 | 8.7 |
| 4.sınıf | 9.0 | 8.4 |
| 5.sınıf | 8.9 | 8.5 |
| 6.sınıf | 6.5 | 8.6 |
| 7.sınıf | 4.7 | 8.5 |
| 8.sınıf | 5.2 | 8.3 |

Sınıfların matematik dersinden aldıkları ağırlıklı yıl sonu ortalamaları ve yüzde yüz şifresiz anadille verilmiş metinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (r) ile hesaplanmıştır. Bulunan 0.32 değeri 05 manidarlık ve beş serbestlik derecesiyle **anlamsız** bulunmuştur. Bu verilere dayanarak matematik dersinden aldıkları yılsonu ağırlıklı puan ortalamalarıyla, metnin tümünün şifresiz olması arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı söylenebilir. Metnin anlaşılrlığının matematik dersinden alınan notla ilişkili olmadığı savunulabilir. Ayrıca sınıf düzeyiyle de metin anlaşılrlık düzeyi arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan her sınıftan random yoluyla seçilen altı öğrenciyle yapılan odak grup görüşmesinde şu görüşler ileri sürülmüştür: (Öğrencilerin bazıları görüşlerini ifade ederken cümle bozukluğu yaptığından, bunlar, onların onayı da alınarak anlamı bozmayacak şekilde düzeltilerek sunulmuştur):

K.1. Önce metnin ne olduğunu anlayamadım. Bana Çince gibi geldi. Sonra tüm metin gelince anladım.

K.2. Ne yapmak istediğinizi anlayamadığım için korktum. Türkçe olunca parçayı anlayıp yanıtladım. Bu araştırma hoşuma gitti.

K.3. Önce zayıf alacağım dedim. En son verdiğiniz okuma hoşuma gitti. Her soruya cevap verdim.

K.4. Öğretmenin niçin böyle bir iş yaptığınızı önce anlamadım. Metinlerde Türkçe artınca sevindim. Yapınca çok güzel oldu.

K.5. Önce bizi niçin şaşırttınız? Anlayamadım. Anlayacağım şekilde parça gelince çok sevindim. Ne yapmak istediğinizi sonra çok iyi anladım. Herhalde kelimeleri bilince ve bilmeyince ne yapacağımızı denediniz, değil mi öğretmenim?...

K.6. Başta, bu iş bana çok saçma geldi. Şaşırdım... Korktum... Son yedi sınava kadar ne olduğunu anlayamadım. Yedi metinden sonra anladım. Hoşuma gitti. Demek kelimeleri bilmeyince parçayı anlayamıyorum. Oysa parça ne kadar kolaymış...

Yapılan odak grup görüşmesinde, öğrenciler, tüm metin şifreli verildiği zaman onu anlayamamışlar ve bundan dolayı da korku, tedirginlik duymuşlar ve şaşırmışlardır. Bu doğal bir durumdur. Kişi anlamadığı şeylerle ilgili, bu duygulara kapılabilir. Öğrencinin korkusu zayıf alacağından da kaynaklanabilir. Nitekim bir öğrenci “önce zayıf alacağım.” diyerek bu korkusunun nedenini belirtmiştir. Korku, anlamayı yani iletişimi

güçleştirebilir; engelleyebilir; çünkü o bir bakıma ceza olarak iş görür. Cezanın öğrenmeyi güçleştirdiği bilinmektedir (Senemoğlu 1997). Bu durum, doğru iletişim kurmayı da engeller. Nitekim öğrencilerin hepsi, önce metni anlamadıklarını vurgulamışlardır. Metni anlamamak, öğrencinin iletişim kuramamasının bir göstergesidir. İletişimin açık ve anlaşılır olmaması öğrenmeyi engeller. Tersi bir durum da ise; iletişim kolaylaşabilir ve metin anlaşılabilir; böylece öğrencinin çok yönlü gelişimi sağlanabilir (Ergin 1995; Erden ve Akman 1995; Gözütok 2006; Küçükahmet 1992; Gürkan 2001). Nitekim öğrenciler, önce metnin %70'i ve giderek tümü şifresiz verildiğinde, onu anladıkları için sevinmişler, korku ve tedirginlikleri ortadan kalkmış; üstelik araştırmanın amacını bile belirleyebilmişlerdir. Ayrıca öğrenci yanıtlarında, "Bir metni anlayabilmenin, o metindeki sözcüklerin anlamını bilmekle ilgili olduğu" da vurgulanmıştır. Bu yargı, araştırmanın temel savını da desteklemektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Metinlerin anlaşılır olup olmaması öğrencinin bulunduğu sınıfa, Türkçe ve matematik derslerindeki başarılarına bağlı olmaması şöyle yorumlanabilir: Öğrenci için metnin anlaşılması, o metindeki sözcüklerin bilinmesiyle doğrudan ilişkili olabilir. Nitekim bir metinde anlamı bilinmeyen sözcüklerin sayısı arttıkça, metnin anlaşılması güçlenmektedir. Bunun için kavram, terim öğretimi önemli bulunmuştur. Nitekim Bloom basamaklarında da öncelik terimler bilgisine verilmiştir. Bloom tarafından oluşturulan taksonomide bilgi basamağında kavramalar, olgular, alışılar, sınıflamalar, yöntem ve ilkeler bilgisine aşamalı olarak öncelik verilmesinin nedeni buna bağlanabilir. Öğrenci kavramları, olguları, alışıları (sembol ve formüller), sınıflamaları, yöntem ve ilkeleri **bilmediği** zaman kavrama ve daha üst düzeylerdeki basamaklara **geçemiyor**; çünkü metni anlayamıyor; ya da anlamakta güçlük çekiyor (Demirel 1996; Güneş 2000; Arslan 2007). Bu olgu, pek çok kez sınıfta ders işlerken gözlemlendi. Türkçe ve matematik derslerinin birinci basamağı metni, problemi anlamadır. Türkçe'de metni anlama, kavramların, terimlerin, yabancı sözcüklerin, deyimlerin, mecazların, benzetmelerin ne anlama geldiğini bilme, cümle içinde doğru kullanma vb. davranışları içerir. Aynı şekilde matematik dersinde de verilenleri ve istenilenleri yazma, söyleme problemi anlama basamağının önkoşul davranışlarıdır. Problemi anlamadan öğrencinin onu çözmesi beklenemez. Nitekim odak grup görüşmesinde de öğrenciler bu yargıyı destekler nitelikte ifadelerde bulunmuşlardır. Yapılan araştırma bu ilkeyi desteklemektedir.

Diğer bir neden ise iletişimin doğasıyla ilgili olabilir. İletişim, iletinin uygun kanallarla alıcıya en yakın anlamıyla ulaştırılmasını içerir. İletinin

taşıdığı anlamın aynı biçimde alıcıya iletilmesini etkileyen önemli etkenlerden biri de kanallar olabilir. Bu kanallar iletinin anlamını gölgeleyebilir, ya da açık ve anlaşılır hale getirebilir. Cümlelerin uzunluğu, kısalığı iletişimi zorlaştıran ya da kolaylaştıran nedenlerden biri olabilir.

Ayrıca eğitim sisteminde bilgi düzeyine ağırlık verilmiş, kavrama ve daha üst düzey becerilere gerekli önem verilmemişse, öğrencinin metni anlaması zorlaşabilir. Sönmez, Budak ve Alacapınar tarafından yapılan bu araştırmalar da öğrencilerin kestirme basamağına gelmedikleri gözlenmiştir. Kestirme basamağına gelen öğrenciler bazı sözcüklerden, hele %50'si şifrelendiğinde yararlanarak metnin anlamını çıkarabilirlerdi. Ama hiçbir sınıfta bu iş başarılmamıştır. Bunun nedeni eğitim ortamında kestirme basamağına önem verilmemesine bağlanabilir.

Öneriler

Daha geniş bir grupta ve uzun sürede araştırmalar yapılabilir. Eğitim ortamında bilmecelere, bulmacalara yani kestirme basamağındaki davranışları geliştirici etkinliklere ağırlık verilebilir. Bunun için Türkçe'de cümlenin gelişinden bilinmeyen sözcüklerin anlamlarını bulma, çıkarma; belli yerleri kesilmiş metinleri sunarak bundan sonra ne olabilir gibi sorulara; geçmiş ve geleceği tahmin etme etkinliklerine, matematikte problemin sonucunu tahmin etmeye, çözümü için başka hangi verilerin gerektiğine yer verilebilir. Bu tür etkinliklerle öğrencinin kestirme gücü geliştirilebilir. Öğretmenlerin kestirme gücünü geliştirici öğrenme-öğretme etkinliklerinin nasıl kullanılacağı konusunda uygulamalı bir eğitimden geçirilmesi gerekebilir.

KAYNAKÇA

- Anderson, L. F. (1992). *Windows of the world the houghton social studies program*. Boston: Allyn and Bacon A Division of Simon & Schuster, Inc.
- Annis, L., & Ferril, C. (1985). Student generated paragraph summaries and the information-processing theory of proce learning. *American Educational Research Association*, 121, 153-172.
- Arslan, C.(2007). Yazınsal Nitelikli Çocuk Kitaplarının Çocuğın Okuduğunu Anlama Ve Yazılı Anlatım Becerisine Etkisi. *Eğitim Araştırmaları*. Bahar. Sayı:27. s.15-29.
- Berry, A. (1996).*Sadede gelem. sonsuzluğın kıyıları, bilim dünyasından şaşırtıcı, ama gerçek öyküler*. (Çev:A. Biçer). TÜBİTAK. Ankara.
- Brdomage, B. K., & Mayer, R. E. (1981). Relationship between what is remembered and creative problem solving performance in sentence learning. *Journal of Educational Psychology*, 72, 64-68.

- Budak, Y. (2005). Metinlerin Okunabilirlik Düzeyinin Saptanmasına Yönelik Eleştirel Bir Bakış *Eğitim Araştırmaları* , 21, 76-87
- Coeur, F. (1997). *Un état de recherches sur la lisibilité textuelle, Rapport de recherche bibliographique*. Lyon : AGRAP Sciences Presse.
- Demirel, M. (1996). “Bilgilendirici Metin Türünün Ve Okuduğunu Kavrama Becerisinin Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Düzeyine Etkisi.” Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara .
- Duchastel, H., & Hungester, S. (1984) Selected learning; an interpretive review of orienting factors in prose learning. *Learning Processes. Learning Theories*, 276, 24-30.
- Dumortier, J. (1995). « Lisibilité du discours didactique – Réflexions sur la compréhension en lecture des différents écrits disciplinaires. » [Online] Retrieved on 10-March-2005, at URL: <http://www.ulg.ac.be/cifen/>
- Erden, M ve Akman Y.(1995). *Eğitim Psikolojisi*. Arkadaş Yayınevi. Ankara.
- Ergin, A. (1995). *Öğretim Teknolojisi İletişim*. PEGEM. Ankara.
- Güneş, Firdevs. (2000). *Okuma Yazma Öğretimi Ve Beyin Teknolojisi*. Ocak Yayınları. Ankara.
- Gürkan, T. (2001). Bireyin Çok Yönlü Gelişimi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. Aralık. Sayı:22.
- Gözütok, D. (2006). *Öğretim İlke Ve Yöntemleri*. Ekinoks. Ankara.
- Gunning, R. (1952). *The technique of clear writing*. (Çev: A. Biçer) New York: Ankara. (Özgün kitap 1952’de yayımlandı.)
- Küçükahmet, L. (1992). *Öğretim İlke Ve Yöntemleri*. G.Ü. Yayınları. Ankara.
- Labasse, B. (1999). La lisibilité rédactionnelle: Fondements et perspectives. *Communicatione & langages*. Paris : Armand Collin, 121, 86 – 103
- Laubach Literacy of Canada. (Kuruluş) (2005). “Overview of the Gununnig fog index” [Online]. Retrieved on 15-March-2005, at URL: <http://www.laubach-on.ca/Trainingpost/index.html>
- Leitner, G. (1990). Students uses of gramers of english-Can we avoid teaching. *Irol*, 112, 155-167.
- Miles, T. H., (1990). *Critical thinking and writing for science and technology*. San Diego, CA: Harcourt Brace Jovanovich.
- Senemoğlu, N. (1997). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim – Kuramdan Uygulamaya* Ankara: Spot Matbaacılık.
- Sönmez, V. (2003). Metinlerin Eğitselliğini Saptamada Matematiksel Bir Yaklaşım *Eğitim Araştırmaları*. 10, 24-39.
- University of Minnesota. (1998). ”Policy and process Development Office, fog index”[Online]. Retrieved on 9-February-2006, at URL: <http://www.fpd.finop.umn.edu>.

EKLER

METİNLER

ANADİLLE VERİLEN METİN (Ek 1)

Ali okuldan çıkınca, servise binip hemen eve geldi. Kapıyı anahtarıyla yavaşça açıp içeriye girdi. Çantasını omuzundan alıp vestiyere koydu. Paltosunu çıkarıp astı. Ayakkabılarını çıkarıp terliklerini giydi. Çantasını alıp koridoru hızla geçip odasına gitti.

Yarın için ödevleri vardı. Onları yapması gerekiyordu. Önce matematikle işe başladı. Çözülecek on problem vardı. Onlarla uğraştı. Beşinci soru kendisini biraz zorladı; ama onun da üstesinden geldi. Türkçe ödevi uzun zamanını almadı. Asıl işi seçtiği proje ile ilgiliydi. O çok zamanını alıyordu. İnternete giriyor, ilgili üniversite hocalarıyla ve uzmanlarla konuşuyor, kitaplar okuyor, sürekli not tutuyordu. Resim çekiyor, taslaklar çiziyor, planlar yapıyordu. Bu akşam da yine projeye uğraşacaktı.

Aşağıdaki soruları bu metne göre yanıtlayınız:

- S.1. Ali nereden geliyor?
- S.2. Ali nereye gidiyor?
- S.3. Ali'nin yarın hangi derslerden ödevi var?
- S.4. Önce hangi ödevini yapıyor?
- S.5. Hangi soruda zorlanıyor?
- S.6. Sonra hangi ödevini yapıyor?
- S.7. Bu akşam yine ne yapacak ?
- S.8. Ali nasıl bir öğrencidir ? Metinden yararlanarak söyleyiniz ?
- S.9. Buradaki olayları üç cümleyle özetleyiniz.
- S.10. Onun çoğu zamanını ne alıyor ? Bu çalışması için neler yapıyor ?

TÜMÜ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 2)

Xxx yyyyyy zzzzzz vvvvvv llll dddd etf eeee. Kkkkkk mmmmm aaaaaa
bbbb cccccc çççç. Ççççççç omferhjke akmn vstjoyrt kyrtd. Pskyjsynf jjjjjj
mmmm. Nnnnnnnnnnnn jjjjjj öööööööööö ppppp. Rrrrrrrr gggg sssssss
şşşş tttt rrrrrr wwwww.

11111 2222 33333333 44444. 555555 6666666 7777777777. 8888
9999999999 abc çdelade. 7654321ab a3 acdefghj 44444. 5555555 defghay.
Kldefgh yzlk defghjmnop zhlmn nrkmrdn; nmn nyzn ry 12356azynm eeee. Nyzvsx
33333 bcde zındyazl aymçcı. Nkld ılz snkmorp klmnv abc nrpsştavs. X çrk
zmnınrpk aiijklmı. Aejmntsşö 4444444, mklnde untrpslmzx habtzlzztab xv ulkmlkgs

kmlm2346, ktaşlpmnr ozxwms, srkmnxy nsp taeirpzy. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnmvk; pnmçden ypnkmxzşş. Bx aakmş nd ynxz klmnvşş utkşktlmxz.

Anklmdtsz yzlkntmx km mtknğ grj yntmlaiseixz:

1. Xxx nrdxyzf eeeeeee?
2. Xxx nrdxyf eeeeee?
3. Xxxxxx 22222 huikm drlgkmnxy 33333 444?
4. 8888 hujkm 3333333 ypmnxvz?
5. Hujkm yzlkon nrkmrdnikn?
6. Snmri hujkm 3333333 666666?
7. Bx aakms ynxz nx 666666?
- S.8. Xxx nsalı ibr örgendciix? Mtindexz yxmnjklsgtry gedrfvbnyu?
- S.9. Bgymnhdw olytrdxz lk crthjklş öcvfedsawyu.
- S.10. Onut çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çşkukmsdy iloy nhuyt yokjhgf?

%99'U ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 3)

Xxx yyyyyy zzzzzz vvvvvv llll dddd etf eeeee. Kkkkkk mmmmm aaaaaa
 bbbb cccccc çççç. Çççççççç omferhjke akmn vstjoirt kyrtid. Pskyjsynf jjjjjj
 mmmm. Nnnnnnnnnnnnnn jjjjjj ööööööööööö ppppp. Rrrrrrrr gggg sssssss
 şşşş tttt rrrrrr wwwww.

11111 2222 33333333 44444. 555555 6666666 7777777777. 8888
 9999999999 abc çdelade. 7654321ab a3 acdefghj 44444. 555555 defghay.
 Kldefgh yzlk defghjmnz zhlmn nrkmrdn; nm nyzn ry 12356azynm eeee. Nyzvsx
 33333 bedde zındyazl aymçcı. Nkld ılız snkmorp klmnv abc nrpsştavs. X çrk
 zmnınrpk aiijklmı. **İNTERNETE** 4444444, mklnde untrpslmzx habtzlzztab xv
 ulkmlkgs kmlm2346, ktaşlpmnr ozxwms, srkmnxy nsp taeirpzy. Rslxy
 çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnmvk; pnmçden ypnkmxzşş. Bx aakmş nd ynxz klmnvşş
 utkşktlmxz.

Anklmdtsz yzlkntmx km mtknğ grj yntmlaiseixz:

1. Xxx nrdxyzf eeeeeee?
2. Xxx nrdxyf eeeeee?
3. Xxxxxx 22222 huikm drlgkmnxy 33333 444?
4. 8888 hujkm 3333333 **YAPIYOR?**
5. Hujkm yzlkon nrkmrdnjkn?
6. Snmri hujkm 3333333 666666?

7. Bx aakms ynxz nx 6666666?

S.8. Xxx nsalı ibr örgendciix? Mtindexz yxmnjklsgerty gedrfvbnyu?

S.9. Bgymnhdw olytrdxz lk crthjklş öcvfedsawyu.

S.10. Onut çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çskukmsdy iloy nhuyt yokjhgf?

%90'İ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 4)

Xxx yyyyyy zzzzzz vvvvvv **BİNİP** dddd etf eeee. Kkkkkk ANAHTARIYLA aaaaaa bbbb cccccc çççç. Çççççççç omferhje akmn vstjoyrt kyrt. Pskyjsynf jjjjjj mmmm. **AYAKKABILARINI** jjjjjj ööööööööööö ppppp. Rrrrrrrr gggg sssssss sssss tttt rrrrrr wwwww.

11111 2222 33333333 **VARDI**. 555555 6666666 7777777777. **ÖNCE** 9999999999 abc çdelade. 7654321ab a3 acdefghj 44444. 555555 UĞRAŞTI. Kldefgh yzlk defghjmnpl zhlmn nrkmrdn; nmn nyzn **DA** 12356azynm eeee. Nyzvsx 33333 bcde zindyazl aymçcı. Nkld ilz snkmorp klmnv abc nrpsstavs. X **ÇOK** zmnırpk aijklmı. **İNTERNETE** 4444444, mklnde untrpslmzx habtzlzztab xv ulkmlkgs kmnlm2346, ktaşlpmnr ozxwms, srkmnxy **NOT** taeirpzyx. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnkvk; pnmcden ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş utkşktlmxz.

Anklmdtsz yzlkntmx km mtknğ **GÖRE** yntmlaiseixz:

1. Xxx nrdxyzf eeeeeee?

2. Xxx nrdxyf eeeeeee?

3. Xxxxxx 22222 HANGİ drlgkmnxy 33333 444?

4. 8888 hujkm 3333333 YAPIYOR?

5. Hujkm yzlkon **ZORLANIYOR?**

6. Snmrı hujkm 3333333 6666666?

7. Bx aakms ynxz nx 6666666?

S.8. Xxx nsalı ibr örgendciix? **METİNDEN** yxmnjklsgerty gedrfvbnyu?

S.9. Bgymnhdw olytrdxz lk crthjklş öcvfedsawyu.

S.10. Onut çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çskukmsdy iloy **NELER** yokjhgf?

%80'İ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 5)

Xxx yyyyyy **ÇIKINCA**, vvvvvv **BİNİP** dddd etf eeee. Kkkkkk ANAHTARIYLA aaaaaa AÇIP cccccc çççç. Çççççççç omferhje akmn vstjoyrt kyrt. Pskyjsynf jjjjjj **ASTI**. **AYAKKABILARINI** jjjjjj ööööööööööö ppppp. **ÇANTASINI** gggg sssssss sssss tttt rrrrrr wwwww.

YARIN 2222 33333333 **VARDI**. **ONLARI** 6666666 7777777777. **ÖNCE** 9999999999 abc çdelade. **ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj 44444. 5555555

UĞRAŞTI. Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ** zhlmn nrkmrdn; AMA nyzn **DA** 12356aznynm eeee. Nyzvsx 33333 bcdz zınyazl aymçcı. Nkld ılz snkmorp klmnv abc nrpsştavs. X **ÇOK** zmnınrpk aııjklmı. **İNTERNETE** 4444444, mklnde untrpslmzx habtzlzztab xv ulkmlkgs kmnlm2346, **KİTAPLARI** ozxwms, srkmnxy **NOT** taeirpzy. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnmvk; PLANLAR ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş utkşktlmxz.

AŞAĞIDAKİ yzlkntmx BU mtknğ **GÖRE** yntmlaiseıxz:

1. Xxx NEREDEN eeeeeee?
2. Xxx nrdxyf eeeeeee?
3. Xxxxxx 22222 HANGİ drlgkmnxy 33333 444?
4. 8888 hujkm 3333333 **YAPIYOR?**
5. Hujkm yzlkon **ZORLANIYOR?**
6. Snmı HANGİ 3333333 666666?
7. Bx aakms ynxz NE 6666666?
8. Xxx nsalı ibr örgendeıx? **METİNDEN** yxmnjklgrty gedrfvbnyu?
9. Bgymnhdw olytrdxz **ÜÇ** crthjklş öcvfedsawyu.
10. Onut çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çskukmsdy iloy **NELER** yokjhgf?

%70'İ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 6)

ALİ yyyyyy **ÇIKINCA**, vvvvvv **BİNİP** ddddd etf eeeee. **KAPIYI** ANAHTARIYLA aaaaaa **AÇIP İÇERİYE** çççç. Çççççççç omferhjke akmn vstjyrt kyrtđ. Pskyjsynf **ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP** ööööööööööö ppppp. **ÇANTASINI ALIP** sssssss şşşş tttt rrrrrr wwwwww.

YARIN İÇİN 33333333 **VARDI. ONLARI** 6666666 **GEREKİYORDU. ÖNCE** 9999999999 abc çdelade. **ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj **VARDI. 5555555** UĞRAŞTI. Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ** zhlmn **ZORLADI; AMA** nyzn **DA** 12356aznynm **GELDİ**. Nyzvsx 33333 bcdz zınyazl aymçcı. Nkld ılz snkmorp klmnv abc nrpsştavs. X **ÇOK** zmnınrpk aııjklmı. **İNTERNETE** 4444444, mklnde untrpslmzx habtzlzztab xv ulkmlkgs kmnlm2346, **KİTAPLARI** ozxwms, srkmnxy **NOT** taeirpzy. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnmvk; PLANLAR ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş **UĞRAŞACAKTI**

AŞAĞIDAKİ yzlkntmx BU mtknğ **GÖRE** yntmlaiseıxz:

1. **ALİ** NEREDEN eeeeeee?
2. **ALİ** nrdxyf eeeeeee?
3. **ALİ'NİN** 22222 HANGİ drlgkmnxy 33333 444?
4. 8888 hujkm 3333333 **YAPIYOR?**

5. Hujkm yzlkon **ZORLANIYOR?**
6. Snmrı HANGİ 3333333 666666?
7. Bx aakms ynxz **NE** 6666666?
- S.8. **ALİ** nsalı ibr örğendcix? **METİNDEN** yxmnjklsgerty gedrfvbnyu?
- S.9. Bgymnhdw olytrdxz **ÜÇ** crthjklş öcvfedsawyu.
- S.10. **ONUN** çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çşkukmsdy iloy **NELER** yokjhgf?

%60'I ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 7)

ALİ yyyyyy **ÇIKINCA**, **SERVİSE BİNİP** ddddd etf eeeee. **KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ**. Çççççççç omferhjke akmn vstjoirt kyrtđ. Pskyjsynf **ÇIKARIP ASTI**. **AYAKKABILARINI ÇIKARIP** öööööööööö ppppp. **ÇANTASINI ALIP** ssssssss şşşş tttt rrrrrr **GİTTİ**.

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI 6666666 **GEREKİYORDU. ÖNCE** 9999999999 **İŞE** çdelade. **ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj **VARDI**. 5555555 **UĞRAŞTI**. Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA** nyzn **DA** 12356azynm **GELDİ**. Nyzvsx 33333 **UZUN** zindyazl aymçcı. **ASIL** ılz snkmorp klmnv **İLE** nrpsştavs. **O ÇOK** zmınırpk aijklmı. **İNTERNETE** 4444444, **İLGİLİ** untrpslmzx habtzlzztab **VE** ulkmlkgs kmnlm2346, **KİTAPLARI** oxwms, srkmnxı **NOT** taeirpzxy. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnkvk; **PLANLAR** ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş **UĞRAŞACAKTI**

AŞAĞIDAKİ yzlkntmx **BU** mtknğ **GÖRE** yntmlaiseixz:

1. **ALİ** NEREDEN eeeeeee?
2. **ALİ** nrdxyf eeeeee?
3. **ALİ'NİN** 22222 HANGİ drlgkmnxı 33333 444?
4. **ÖNCE** hujkm 3333333 **YAPIYOR?**
5. **HANGİ** yzlkon **ZORLANIYOR?**
6. Snmrı HANGİ 3333333 666666?
7. **BU** aakms ynxz **NE** 6666666?
- S.8. **ALİ** nsalı ibr örğendcix? **METİNDEN** yxmnjklsgerty gedrfvbnyu?
- S.9. **BURADAKİ** olytrdxz **ÜÇ** crthjklş öcvfedsawyu.
- S.10. **ONUN** çklt zhjklşpı nk akjytr? Bn çşkukmsdy iloy **NELER** yokjhgf?

%50'Sİ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 8)

ALİ yyyyyy **ÇIKINCA**, **SERVİSE BİNİP** ddddd etf eeeee. **KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ**. **ÇANTASINI** omferhjke

akmn vstjoyrt kyrtđ. Pskyjsynf **ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP**
ööööööööööö GİYDİ. **ÇANTASINI ALIP** sssssss tttt **GEÇİP** rrrrrr **GİTTİ.**

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI 6666666 GEREKİYORDU.
ÖNCE 9999999999 **İŞE** çdelade. **ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj **VARDI.** 5555555
UĞRAŞTI. Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA** nyzn **DA**
12356azynm **GELDİ.** Nyzvsx 33333 **UZUN** zindyazl aymçcı. **ASIL** ılz snkmorp
klmnv **İLE** nrpsštavs. **O ÇOK** zmnınrpk aiijklmı. **İNTERNETE** 4444444,
İLGİLİ untrpslmzx habtzlzztab **VE** ulkmlkgs kmnlm2346, **KİTAPLARI** ozxwms,
srkmnxı **NOT** taeirpzxy. Rslxy çynmlxz; tsnmlkxz çzlmmnvk; **PLANLAR**
ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş **UĞRAŞACAKTI**

AŞAĞIDAKİ yzlkntmx **BU** mtknğ **GÖRE** yntmlaiseixz:

1. **ALİ NEREDEN** eeeeeee?

2. **ALİ NEREYE** eeeeeee?

3. **ALİ'NİN** 22222 **HANGİ** drlgkmnxı 33333 **VAR?**

4. **ÖNCE** hujkm 3333333 **YAPIYOR?**

5. **HANGİ** yzlkon **ZORLANIYOR?**

6. **SONRA** **HANGİ** 3333333 **YAPIYOR?**

7. **BU** aakms **YİNE NE YAPIYOR?**

S.8. **ALİ** nsalı **BİR** örgendcix? **METİNDEN** yxmıjklsgıty **SÖYLEYİNİZ?**

S.9. **BURADAKİ** OLAYLARI ÜÇ CÜMLEYLE öcvfedsawıyü.

S.10. **ONUN** çklt zhjklşpı **NE** akıytr? **BUNUN** iloy **NELER** yokjhgıf?

%40'I ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 9)

ALİ yyyyyy **ÇIKINCA, SERVİSE BİNİP HEMEN** etf eeeee. **KAPIYI**
ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ. ÇANTASINI omferhjke
akmn vstjoyrt kyrtđ. Pskyjsynf **ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP**
TERLİKLERİNİ GİYDİ. ÇANTASINI ALIP KORİDORU tttt **GEÇİP** rrrrrr
GİTTİ.

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI YAPMASI
GEREKİYORDU. ÖNCE 9999999999 **İŞE** çdelade. **ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj
VARDI. ONLARLA UĞRAŞTI. Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI;**
AMA ONUN DA 12356azynm **GELDİ.** Nyzvsx 33333 **UZUN** zindyazl
ALMADI. ASIL İŞİ snkmorp klmnv **İLE** nrpsštavs. **O ÇOK** zmnınrpk aiijklmı.
İNTERNETE 4444444, **İLGİLİ** untrpslmzx habtzlzztab **VE** ulkmlkgs
KONUŞUYOR, KİTAPLARI OKUYOR, srkmnxı **NOT** taeirpzxy. Rslxy
çynmlxz; tsnmlkxz çzlmmnvk; **PLANLAR** ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz
klmnvşş **UĞRAŞACAKTI**

AŞAĞIDAKİ yzlkntmx **BU** mtknğ **GÖRE** yntmlaiseixz:

1. **ALİ** NEREDEN eeeeeee?
2. **ALİ** NEREYE eeeeeee?
3. **ALİ**'NİN YARIN HANGİ drlgkmnxy **ÖDEVİ VAR?**
4. **ÖNCE** hujkm **ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
5. **HANGİ** yzlkon **ZORLANIYOR?**
6. **SONRA** HANGİ **ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
7. **BU** aakms **YİNE NE YAPIYOR?**
- S.8. **ALİ** nsalı **BİR** örgencix? **METİNDEN** yxmñjklgrty **SÖYLEYİNİZ?**
- S.9. **BURADAKİ** OLAYLARI ÜÇ **CÜMLEYLE** öcvfedsawyu.
- S.10. **ONUN** ÇOĞU zhjklşpı **NE ALIYOR? BUNUN İÇİN NELER** yokjhgf?

%30'U ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 10)

ALİ yyyyyy **ÇIKINCA**, **SERVİSE BİNİP HEMEN** etf eeeee. **KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ. ÇANTASINI OMUZUNDAN ALIP** vstjyrt **KOYDU.** Pskyjsynf **ÇIKARIP ASTI. AYAKKABLARINI ÇIKARIP TERLİKLERİNİ GİYDİ. ÇANTASINI ALIP KORİDORU HIZLA GEÇİP ODASINA GİTTİ.**

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI YAPMASI GEREKİYORDU. ÖNCE 9999999999 **İŞE BAŞLADI. ÇÖZÜLECEK** a3 acdefghj **VARDI. ONLARLA UĞRAŞTI.** Kldefgh yzlk **KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA ONUN DA ÜSTESİNDEN GELDİ.** Nyzvsx 33333 **UZUN ZAMANINI ALMADI. ASIL İŞİ SEÇTİĞİ** klmnv **İLE İLGİLİYDİ. O ÇOK** zmnınrpk aııjklmı. **İNTERNETE** 4444444, **İLGİLİ** untrpslmzx **habtızlzztab VE** ulkmlkgs **KONUŞUYOR, KİTAPLARI OKUYOR,** srkmnxy **NOT** taeirpzxy. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çzlmnkv; **PLANLAR** ypnkmxzşş. **BU** aakmş nd ynxz klmnvşş **UĞRAŞACAKTI**

AŞAĞIDAKİ SORULARI BU mtknğ GÖRE YANITLAYINIZ:

1. **ALİ** NEREDEN eeeeeee?
2. **ALİ** NEREYE eeeeeee?
3. **ALİ**'NİN YARIN HANGİ drlgkmnxy **ÖDEVİ VAR?**
4. **ÖNCE** hujkm **ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
5. **HANGİ** yzlkon **ZORLANIYOR?**
6. **SONRA** HANGİ **ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
7. **BU AKŞAM YİNE NE YAPIYOR?**

S.8. **ALİ NASIL BİR öğrenciix? METİNDEN yxmnjklsgtrty SÖYLEYİNİZ?**

S.9. **BURADAKİ OLAYLARI ÜÇ CÜMLEYLE ÖZETLEYİNİZ.**

S.10. **ONUN ÇOĞU ZAMANINI NE ALIYOR? BUNUN İÇİN NELER yokjhgf?**

%20'Sİ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 11)

ALİ yyyyy ÇIKINCA, SERVİSE BİNİP HEMEN etf GELDİ. KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ. ÇANTASINI OMUZUNDAN ALIP VESTİYERE KOYDU. PALTOSUNU ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP TERLİKLERİNİ GİYDİ. ÇANTASINI ALIP KORİDORU HIZLA GEÇİP ODASINA GİTTİ.

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI YAPMASI GEREKİYORDU. ÖNCE 9999999999 İŞE BAŞLADI. ÇÖZÜLECEK ON acdefghj VARDI. ONLARLA UĞRAŞTI. BEŞİNCİ yzlk KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA ONUN DA ÜSTESİNDEN GELDİ. Nyzvsx ÖDEVİ UZUN ZAMANINI ALMADI. ASIL İŞİ SEÇTİĞİ klmnv İLE İLGİLİYDİ. O ÇOK ZAMANINI aiijklmı. İNTERNETE GİRİYOR, İLGİLİ untrpslmzx habtzlzztab VE UZMANLARLA KONUŞUYOR, KİTAPLARI OKUYOR, srkmnxy NOT TUTUYORDU. Rslxy çynmlxz; tsnmnlkxz çlmmnvk ;PLANLAR ypnkmxzşş. BU aakmş nd ynxz klmnvşş UĞRAŞACAKTI

AŞAĞIDAKİ SORULARI BU METNE GÖRE YANITLAYINIZ:

1. **ALİ NEREDEN GELİYOR?**
2. **ALİ NEREYE GELİYOR?**
3. **ALİ'NİN YARIN HANGİ drlgkmnxy ÖDEVİ VAR?**
4. **ÖNCE HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
5. **HANGİ SORUDA ZORLANIYOR?**
6. **SONRA HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
7. **BU AKŞAM YİNE NE YAPIYOR?**

S.8. **ALİ NASIL BİR ÖĞRENCİDİR? METİNDEN yxmnjklsgtrty SÖYLEYİNİZ?**

S.9. **BURADAKİ OLAYLARI ÜÇ CÜMLEYLE ÖZETLEYİNİZ.**

S.10. **ONUN ÇOĞU ZAMANINI NE ALIYOR? BUNUN İÇİN NELER yokjhgf?**

%10'U ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 12)

ALİ OKULDAN ÇIKINCA, SERVİSE BİNİP HEMEN EVE GELDİ. KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ. ÇANTASINI

OMUZUNDAN ALIP VESTİYERE KOYDU. PALTOSUNU ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP TERLİKLERİNİ GİYDİ. ÇANTASINI ALIP KORİDORU HIZLA GEÇİP ODASINA GİTTİ.

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI YAPMASI GEREKİYORDU. ÖNCE MATEMATİKLE İŞE BAŞLADI. ÇÖZÜLECEK ON PROBLEM VARDI. ONLARLA UĞRAŞTI. BEŞİNCİ SORU KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA ONUN DA ÜSTESİNDEN GELDİ. TÜRKÇE ÖDEVİ UZUN ZAMANINI ALMADI. ASIL İŞİ SEÇTİĞİ klmnv İLE İLGİLİYDİ. O ÇOK ZAMANINI ALIYORDU. İNTERNETE GİRİYOR, İLGİLİ untrpslmzx habtzlzztab VE UZMANLARLA KONUŞUYOR, KİTAPLARI OKUYOR, srkmnxy NOT TUTUYORDU. Rslxy çynmlxz; tsmnlkxz çzlmnmvk; PLANLAR ypnkmxzşş. BU AKŞAM DA YİNE klmnvşş UĞRAŞACAKTI

AŞAĞIDAKİ SORULARI BU METNE GÖRE YANITLAYINIZ:

1. **ALİ NEREDEN GELİYOR?**
2. **ALİ NEREYE GELİYOR?**
3. **ALİ'NİN YARIN HANGİ DERSLERDEN ÖDEVİ VAR?**
4. **ÖNCE HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
5. **HANGİ SORUDA ZORLANIYOR?**
6. **SONRA HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**
7. **BU AKŞAM YİNE NE YAPIYOR?**

S.8. ALİ NASIL BİR ÖĞRENCİDİR? METİNDEN yxmnjklsgirty SÖYLEYİNİZ?

S.9. BURADAKİ OLAYLARI ÜÇ CÜMLEYLE ÖZETLEYİNİZ.

S.10. ONUN ÇOĞU ZAMANINI NE ALIYOR? BUNUN İÇİN NELER YAPIYOR?

%01'İ ŞİFRELENMİŞ METİN (Ek 13)

ALİ OKULDAN ÇIKINCA, SERVİSE BİNİP HEMEN EVE GELDİ. KAPIYI ANAHTARIYLA YAVAŞÇA AÇIP İÇERİYE GİRDİ. ÇANTASINI OMUZUNDAN ALIP VESTİYERE KOYDU. PALTOSUNU ÇIKARIP ASTI. AYAKKABILARINI ÇIKARIP TERLİKLERİNİ GİYDİ. ÇANTASINI ALIP KORİDORU HIZLA GEÇİP ODASINA GİTTİ.

YARIN İÇİN ÖDEVLERİ VARDI. ONLARI YAPMASI GEREKİYORDU. ÖNCE MATEMATİKLE İŞE BAŞLADI. ÇÖZÜLECEK ON PROBLEM VARDI. ONLARLA UĞRAŞTI. BEŞİNCİ SORU KENDİSİNİ BİRAZ ZORLADI; AMA ONUN DA ÜSTESİNDEN GELDİ. TÜRKÇE ÖDEVİ UZUN ZAMANINI ALMADI. ASIL İŞİ SEÇTİĞİ klmnv İLE İLGİLİYDİ. O ÇOK ZAMANINI ALIYORDU. İNTERNETE GİRİYOR,

İLGİLİ ÜNİVERSİTE HOCALARIYLA VE UZMANLARLA ÇEŞİTLİ KONUŞUYOR, KİTAPLARI OKUYOR, SÜREKLİ NOT TUTUYORDU. RESİM ÇEKİYOR; TASLAKLAR ÇİZİYOR; PLANLAR YAPIYORDU. BU AKŞAM DA YİNE KLİMNVSS UĞRAŞACAKTI

AŞAĞIDAKİ SORULARI BU METNE GÖRE YANITLAYINIZ:

1. **ALİ NEREDEN GELİYOR?**

2. **ALİ NEREYE GELİYOR?**

3. **ALİ'NİN YARIN HANGİ DERSLERDEN ÖDEVİ VAR?**

4. **ÖNCE HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**

5. **HANGİ SORUDA ZORLANIYOR?**

6. **SONRA HANGİ ÖDEVİNİ YAPIYOR?**

7. **BU AKŞAM YİNE NE YAPIYOR?**

S.8. ALİ NASIL BİR ÖĞRENCİDİR? METİNDEN YARARLANARAK SÖYLEYİNİZ?

S.9. BURADAKİ OLAYLARI ÜÇ CÜMLEYLE ÖZETLEYİNİZ.

S.10. ONUN ÇOĞU ZAMANINI NE ALIYOR? BUNUN İÇİN NELER YAPIYOR?